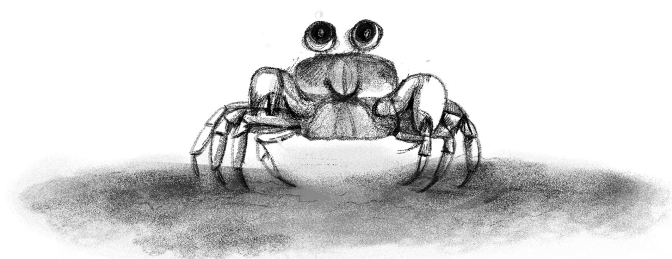

CHƯƠNG I

Hành trình lên mặt cát

Lúc vừa mới sinh trong lòng cát ướt, chú ta chỉ bé như viên sỏi trắng trong veo. Đầu gắn với cái mình tròn xoe và chùm chân bé xíu ngộ nguậy. Tên chú là Cúc. Tên này do con người đặt. Chả là trong một buổi sớm mai tắm biển, các cô cậu bé chơi trò đào cát bên mép nước trong veo. Khi nước biển tràn vào, thế nào cũng xuất hiện vài con vật rất ngộ nghĩnh chui ra từ cát: bé xíu, trắng ngà, tròn xoe, với những cái chân nhỏ bơi rớt rít trong làn nước trong veo.

- Ôi con Cúc! Con Cúc! - Các cô bé cậu bé đã reo lên như thế khi đưa tay đón lấy chú còng gió nhỏ xíu mới sinh. Từ đó Cúc trở thành tên của chú.

Còng Gió mẹ sau bao ngày ấp chùm trứng trong yếm, đã sinh dưới đáy hang cát sâu, rồi nhờ cát che chở nâng niu cho đến ngày trứng nở. Còng con, tức Cúc, cùng các anh em mình đã ra đời trong lòng cát như vậy.

Mới nở, Cúc tròn xoe, giò tám cái chân bé xíu ngắn cùn chỉ ngo ngoe, giẫy giụa rối rít như múa chứ chưa làm được gì cả. Hai càng cũng rất bé đào đào bới bới, nhưng cũng chẳng ăn thua gì với lớp cát xốp và dày. Đào bới mãi mà vẫn chưa nhích được thêm đoạn nào cả, Cúc nản. Đã thế xung quanh chỉ có cát và cát, chẳng có một ai là bạn. Thực ra còn có những người anh em của chú, nhưng cũng mỗi kẻ đào bới mỗi nơi trong bãi cát này. Tất cả đều còn bé nhỏ và yếu ớt như Cúc, nên cứ đào bới chán rồi lại nằm im. Chú ta chưa hiểu, cần phải một thời gian nữa, khi lớn thêm, đầu bé lại, chân dài ra, càng to ra thì mới đủ sức mở đường đào hang chui lên mặt đất. Còn bây giờ Cúc chỉ cần ở yên đó, lớn lên nhờ phần dinh dưỡng mẹ cho từ lúc còn trong trứng. Theo thời gian Cúc và những anh em của chú sẽ lớn lên.

Cúc ta vẫn chưa chịu thua, dù chùm chân bé xíu không làm được gì giữa làn cát ướt, nhưng chú vẫn cố giẫy giụa và kêu la:

- Có ai không, cứu tôi với!

Kệ! Cho dù chú có la hét hay cần nhân thì cũng chẳng có một âm thanh nào vang tới, chẳng có động thái nào chứng tỏ xung quanh chú có bạn bè hay sinh vật hàng xóm nào. Cúc khóc. Nước mắt chú rơi vì tức, tại sao sinh ra đã bị chôn chặt trong lớp cát ẩm ướt này. Chú ta thầm nghĩ, không biết mình sẽ nằm thế này trong bao lâu, hay mãi cho đến lúc chết đây?

Lăn lộn mãi, xoay trở mãi, cuối cùng Cúc cũng tạo được một cái hang tròn xoe, đủ để chú trở mình như viên bi ở không gian bé nhỏ này. Rất may, dù bé nhỏ, dù mới sinh ra, chưa ai dạy dỗ nhưng bản năng sinh tồn đã mách bảo Cúc rằng:

“Hãy cố bò lên phía trên để tồn tại!”

Đây là việc làm không đơn giản khi chân chú thì quá bé, quá yếu so với lớp cát dày. Chú húc đầu vào lớp cát: Huych! Huych!

Nhưng chẳng ăn thua gì, Cúc bị văng lại nằm ngửa bụng lên. Mãi mới lật lại được. Chú phát hiện mình có bộ chân rất độc đáo, nhịp nhàng, cùng một lúc có tới tám cái chân khởi động đều như máy. Mỗi nhịp quơ đều tạo ra một rãnh cát rất sâu như máy đào hầm của con người mà chú biết sau này.

Mục tiêu của Cúc đã rõ ràng: phải đào hầm lên mặt cát để sống cuộc sống mới. Cúc vẫn đào nhưng so với vóc dáng thì quá nhỏ bé, còn lâu mới lên được mặt cát.

Mẹ của Cúc là chị Còng Gió có mai nhiều vân như làn mây ngọc. Sau nhiều lần chạy trốn con người, thần lùn, đông đất... chị Còng Gió đã xây cho mình một hang rất sâu dưới cát, ngay sát mép biển. Đẻ trứng xong, Còng mẹ lấp cát, nhường cái hang cho đàn con rồi lặn xuống biển khơi.

Sau nhiều ngày đào bới hi hục nhưng chỉ được nửa gang tay, Cúc ta nản nằm khóc hu hu dỗi hờn. Nhưng dù gào khóc, giẫy đạp cũng chẳng có ai động viên dỗ dành. Cô đơn chú nằm thiếp đi.

Lúc Cúc mở mắt ra thấy xung quanh mình sáng lấp lánh với ánh sáng xanh, tím, bạc... rất kì ảo như bầu trời với dải Ngân Hà - điều mãi sau này chú mới biết, chứ lúc đó chỉ thấy ánh sáng sắc màu.

Cúc thốt lên mừng rỡ:

- Có phải mình đã lên được mặt đất rồi không?

Nhưng chẳng có tiếng trả lời. Mãi sau này chú mới biết, đó chính là những lân tinh phát sáng lúc trời tối. Nơi Cúc nằm có cát ướt nên rất nhiều lân tinh. Lân tinh lấp lánh như các vì sao. Cúc mò mẫm đưa càng bé nhỏ nhặt một mẫu lân tinh dính vào viên cát. Thật diệu kì.

Cúc hỏi:

- Bạn là ai?

Lân tỉnh lóe sáng đầy ngỡ ngàng nhưng không nói gì.

Chợt có tiếng động nhẹ, một mảng cát đổ ụp vào đầu Cúc, làm chú bừng tỉnh lấy càng phui rối rít! Cái gì vậy? Ai? Làm gì thế? Khi phui xong những viên cát thì trước mặt Cúc xuất hiện một con gì cũng tròn xoe, trắng ngà như viên sỏi.

Cúc giờ càng đập bốp vào mặt kẻ kia:

- Mi là ai ở đâu tới đây phá nhà ta?

- Dạ, em là em cùng mẹ của anh, em mới nở. Em đang tìm đường lên mặt đất đây!

À thì ra là thế! Đây là anh em cùng chung ổ trứng vừa nở ra. Cậu em cũng theo bản năng đào cát bò đi như chú. Cúc ta chuyển mặt vui vì lần đầu tiên trong đời gặp được đứa em ruột thịt. Cúc ghéch càng lên, nói rất ta đây:

- Chú mày kém quá, đào cát lung tung nên nhầm hướng rồi. Anh đang tính lên khỏi đây, nhưng nghĩ xung quanh có anh em mình nên đang chờ rồi cùng đi luôn cho vui đấy.

Lần đầu tiên trong đời Cúc ta giờ thói láu cá nói dóc với đứa em ruột, làm cậu em dụi mắt cảm động.

Chợt Cúc ta sững người, vì tự nhiên “đem rơm ôm bụng” vì đáng thật thà thì sẽ nói rõ rằng mình cũng chưa biết đường lên theo hướng nào, đào được không, thay vì nói dối dẻo lưỡi trước cậu em. Mà nhìn sơ đã biết cậu em có vẻ khù khờ, chắc khó mà thêm ý tưởng giúp gì mình được.

Thấy mình lỡ lời, Cúc hơi hối hận nên đành đi qua đi lại trong hang, làm cậu em càng tin tưởng. Cuối cùng Cúc đành thú nhận:

- Nói thật với chú mày, anh quên mất đường lên. Tuy vậy, anh nghĩ cứ đào xuyên xéo đi, rồi khắc đến.

- Dạ anh đào trước em đào sau, anh mệt nghỉ, em đào tiếp. - Cậu em thật thà động viên.

Cúc em nói quá đúng nên Cúc anh cũng thuận theo. Cúc anh cắm đầu giữa tám cái chân, bơi đều như mái chèo làm cát văng ra rào rào.

Thực ra sau này khi đã lớn thành Còng thì việc đào cát thế này đối với chú là quá tầm thường. Giờ đang là ấu trùng bé nhỏ đầu to chân ngắn nên chú mới vất vả thế này thôi. Không ai ngờ anh chàng Cúc bé nhỏ như cái cúc áo, chân bé xíu ngắn ngủn mà sau này thành anh chàng Còng... chạy nhanh như gió trên cát phải không? Thật kì diệu!

Đào một lúc vẫn không khá gì mấy, kể cả có đứa em giúp sức, Cúc ta lăn tròn rơi lại vào hang...

Hai anh em ôm nhau tuyệt vọng. Cúc em tuy không nói gì, nhưng trong lòng biết ông anh mình cũng xoàng trong việc đào đường hầm thoát hiểm thôi. Cúc anh dù hơi ngượng nhưng vẫn nói cứng:

- Yên tâm đi, thế nào rồi anh cũng dẫn em lên mặt đất, ra biển bơi cho đã!

- Dạ!

Câu dạ rất ngoan của cậu em làm Cúc anh thấy hơi nhột búng. Một lúc sau, hai anh em đã xếp càng, chân gọn gàng nằm quay ra ngủ. Trong giấc ngủ chúng mơ được lên mặt đất. Nhưng mặt đất hay chính xác là mặt cát thế nào thì chúng chỉ mơ mơ hồ hồ. Trong đầu chúng văng vẳng lời dặn của mẹ:

“Các con nỡ ra, chân tay cứng cáp sẽ lên mặt cát rồi bò ra biển, hoặc chui vào lớp cát mỏng bên chân sóng. Khi nào đói thì sẽ bơi ra biển kiếm thức ăn để lớn. Một mai chân dài càng cứng, các con sẽ trở lại miền cát bên bờ biển sinh sống.”

Cả hai đang mơ ngủ chợt thấy hình như cảm giác mình được nâng dần nâng dần. Cúc anh mở mắt, thấy đúng là mình cùng đứa em đang được một khối gì đó như một cỗ máy kì diệu đẩy trôi dần, trôi dần lên khỏi cát. Cứ mỗi nhịp xúc là cát lại ào ào mở ra, trôi đi và chúng được nâng lên.

- Ai? Đứa nào phá nhà của ta?

Cúc anh quát to. Cúc em hoảng sợ mếu máo lộn tùng phèo giữa đám cát bị xúc ẩm ẩm. Con vật kì dị có tấm lưng tròn, so với Cúc thì như cả phiến đá lớn. Chúng chuyển động bằng bốn cái chân như mái chèo, đang thi nhau đào bới hai bên mảnh liệt để đưa mình lên trên. Hai anh em nhà Cúc ôm chặt nhau trên “tấm đá” giữa đám cát bị xáo trộn dữ dội.

Trong chốc lát cả bọn đã trườn lên khỏi cát. Bầu trời đêm với ánh trăng mờ mờ và muôn vàn vì sao lấp lánh. Các bạn có biết anh em nhà Cúc vừa được đưa lên khỏi lòng cát do ai không? Chính là đàn rùa biển con mới nở. Cũng như loài còng, loài rùa cũng đẻ trứng trong hố cát rồi lấp lại, sau nhiều ngày nhờ cát ấp ủ rồi trứng rùa nở thành rùa con.

Một lúc sau, anh em nhà Cúc mới nhận ra trên bãi cát có rất nhiều rùa con bò lổm nhổm. Trên bầu trời có vệt sao nhấp nháy sáng rực hơn lân tinh mà sau này Cúc biết đó là dải Ngân Hà. Cả vầng trăng non khuyết mỏng như treo ngang trời. Tất cả như vẫy chào những cô bé, cậu bé - sinh vật bé nhỏ mới sinh lần đầu chui lên từ dưới tầng đáy cát. Âm thanh rì rào, rì rào cùng với gió chính là tiếng sóng biển vỗ nhẹ vào bờ cát. Biển! Cả bầy Vích⁽¹⁾ cùng những con Cúc bé nhỏ mãi mê ngắm mặt biển đen thẫm

(1) Vích là tên một loài rùa biển.

đang dào dạt vậy gọi. Tất cả đều rất dịu dàng như lời ru. Biển đã thay mặt mẹ cha đón chào và ôm chúng vào lòng.

Biển - chính là quê hương đích thực của chúng. Bầy Vích con vầy vầy vầy, rũ lớp cát cuối cùng còn dính, bản năng mách bảo chúng rằng chỉ ít phút nữa thôi mình sẽ về với biển. Cúc đến bên rùa con:

- Cậu là ai tôi chưa biết?

- Tôi là rùa biển, còn gọi là Vích. Còn đằng ấy tên gì?

- Mình là Còng... Gió! Giờ còn gọi là Cúc vì bé như cái cúc áo!

- Vậy à, chào bạn cùng sinh chung trong hố cát.

- Các bạn lên mặt đất rồi sẽ đi đâu?

- À loài rùa chúng tôi sẽ xuống biển và bơi đi tìm mẹ cha, anh em...

CHƯƠNG 2

Cuộc truy sát khi vừa xuống biển

Cúc bám vào vây Vích con nói như năn nỉ:

- Hay ta ở trên bãi cát chơi đi!

- Không đâu, cuộc sống của bọn tớ là ở biển. Bãi cát chỉ là nơi mẹ tớ đẻ trứng. Rồi chúng tớ sẽ trở lại bãi cát này sau hai năm nữa để đẻ trứng, sinh con!

- Lâu thế à?

- Loài rùa chúng tớ sinh ra ở bãi cát, nhưng sống ngoài đại dương.

- Còn Còng Gió chúng tớ sinh ở bãi cát, chơi ở biển nhưng vẫn sống ở cát.